

के तपाईंको घर पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नुहोस !
चिन्ताको समाधान Waterproofing ले गर्ने छ । 900% ग्यारेन्टीका साथ समस्याको समाधान ।
सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कन्सल्ट
रानीपोता, पोखरा-११ (रविजता पार्टी प्यालेसको नजिक)
०६१-५७८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८६६९८७७७३

पोखरापत्र

राष्ट्रिय दैनिक

Pokharapatra National Daily

रु. १.५ मा
कलर मिजिटिड कार्ड साथै
तुरुन्त क्यालेण्डर पुस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६१-५७०६५१, ८८५६०७५५७५

वर्ष २३ अङ्क १९१ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०७९ साउन १० गते मंगलबार 26 July 2022 पृष्ठ ४ मूल्य रु. ५।-

आगामी चुनावसम्म गठबन्धन कायमै रहन्छ : अध्यक्ष नेपाल

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ९ साउन

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी)का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालले आगामी प्रतिनिधिसभा निर्वाचनसम्म नै वर्तमान सत्ता गठबन्धन कायमै रहने बताउनुभएको छ ।

४४ औं पुष्पलाल स्मृति दिवसका सन्दर्भमा पुष्पलाल स्मृति प्रतिष्ठान कास्कीले सोमबार पोखरामा आयोजना गरेको विचार गोष्ठीमा उहाँले प्रतिगमन रोक्न, सविधान र सङ्घीयता जोगाउन पाँचदलीय गठबन्धन बनाएर चुनावमा जानुपर्ने बताउनुभयो ।

अध्यक्ष नेपालले निर्वाचनमा दलबीच सिटको बाँडफाँट भने

सम्मानजनक हुनपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “अहिलेको गठबन्धन टुट्ने वाला छैन, आउने चुनावसम्म कायमै रहन्छ, तर निर्वाचनमा जम्मे सिट जति आफू लिउँला, उर्धिएको मात्र दिउँला भनेर कुनै पार्टी विशेषले सोच्न भने हामी टुलुटुलु हेर्ने वाला छैनौं, आफ्नो शक्तिमा

पुष्पलालले अवलम्बन गर्नुभएको बाटोमा कहिल्यै पनि खोटा नभएको बताउँदै अध्यक्ष नेपालले उहाँकै विचारबाट निर्देशित कम्युनिष्ट पार्टीले जनतामा प्रभाव जमाउन, जनताको विश्वास जित्न सफल भएको र कम्युनिष्ट जनमत नेपालमा बलियो बनेको उल्लेख गर्नुभयो । कार्यक्रममा नेकपा(एकीकृत समाजवादी)का केन्द्रीय उपाध्यक्ष केशवलाल श्रेष्ठ, नेकपा(माओवादी केन्द्र)का पोलिटब्युरो सदस्य हरिबहादुर चुमान, अधिवक्ता तिलक पराजुली लगायतले नेपाली राजनीतिलाई उलटपुलट गर्ने पुष्पलालका विचारलाई परिर्वतनका अभियन्ताले आत्मसात गर्नुपर्ने र योगदान कहिल्यै बिसर्ग नहुनेमा जोड दिनुभएको थियो ।

नियमित हवाई उडानबारे छलफल

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ९ साउन

पोखरा महानगरपालिकाका प्रमुख धनराज आचार्य र नेपालका लागि भारतका राजदूत नवीन श्रीवास्तवबीच आतबार साँझ पोखरामा भेटवार्ता भएको छ ।

उहाँहरूबीच पोखरा र भारतका विभिन्न सहरबीच भिगनी सम्बन्ध विस्तार, पर्यटकीय पूर्वाधार र पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट भारतमा नियमित हवाई उडान सञ्चालनलगायतका विषयमा छलफल भएको बताइएको छ । पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण सम्पन्न भएर अब सञ्चालनको तयारीमा

रहेकाले भारतको बनारसलगायत विभिन्न सहरमा नियमित उडानमार्फत पोखरालाई भारतसँग जोड्ने चाहना आफूहरूको रहेको भेटपछि प्रमुख आचार्यले सञ्चारकर्मीलाई जानकारी दिनुभयो । भारतीय सहरमा हवाई उडान सञ्चालनका लागि नेपाल सरकार मार्फत आफूले पहल गर्ने र भारतमा वातावरण मिलाउन उहाँले राजदूत श्रीवास्तवलाई भेटमा आग्रह गर्नुभयो । प्रमुख आचार्यले पोखरा र यस आसपासको विकास निर्माणमा भारतको तर्फबाट भएको सहयोगप्रति आभार प्रकट गर्दै पोखरालाई पर्यटकीय राजधानी घोषणाको तयारी भइरहेकाले त्यसका लागि चाहिने

दूला पूर्वाधारका योजनामा भारतीय सहयोगको अपेक्षा गर्नुभएको थियो । सो अवसरमा भारतीय राजदूत श्रीवास्तवले पोखराको मनोरम प्रकृतिको प्रसंसा गर्दै नेपाल सरकारसँग सहकार्य गर्दै पोखराको पूर्वाधार विकासमा सहयोग रहने प्रतिबद्धता जनाउनुभयो । काठमाडौं पछि पोखरालाई महत्व दिएर नै यहाँ 'पेन्सन क्याम्प'ने राख्नेदेखि विभिन्न परियोजनामा सहकार्य भएको राजदूत श्रीवास्तवले बताउनुभयो । पोखरामा कुनै राम्रो परियोजनामा सहयोग गर्न आफूहरूले चाहेको र नेपाल सरकारसँगयसविषयमा आवश्यक सहकार्य गरेर अगाडि बढ्ने उहाँको भनाइ थियो ।

पोखरा रिसर्च र प्रदेश सभाका सदस्य विच अन्तरक्रिया

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, ९ साउन

पोखरा रिसर्च सेन्टरको आयोजनामा पुर्वा ब्यबसायिक संसदीय सहयोग कार्यक्रमका फेलोहरु र गण्डकी प्रदेश सभाका सदस्यहरु बीच अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो ।

कार्यक्रममा उपस्थित गण्डकी प्रदेश सभाका सदस्यहरु लगायतका सबै सहभागीहरुलाई स्वागत गर्दै पोखरा रिसर्च सेन्टर कि मोनिका रानाभाटले प्रदेश सभाको सुदृढिकरणमा सहयोग गर्नु नै कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको बताइन । कार्यक्रममा पुर्वा ब्यबसायिक संसदीय सहयोग कार्यक्रमका फेलोहरुले तयार पारेको प्रदेश सभाका सदस्यहरुको प्रोफाइलको प्रस्तुतिकरण गरिएको थियो । फेलोहरुले प्रदेशसभा सदस्यहरुले

प्रदेशसभामा प्रस्तुत गरेका र उठाएका विषय वस्तुबारे सुध्म अनुसन्धान गर्दै तयार गरेका थिए ।

प्रस्तुतिकरण पश्चात को खुला छलफलमा गण्डकी प्रदेश सभाको विधायन समितिका सभापति विष्णुप्रसाद लामिछाने, अर्थ तथाविकास समितिका सभापति दीपक कोइराला,

सहभागिता गराउने उद्देश्य राखी पोखरा रिसर्च सेन्टरले गण्डकी प्रदेशका ११ जिल्लाहरुबाट २० देखि ३० वर्ष उमेर समूहका ५० जनायुवाहरुलाई छनोट गरिएको थियो । प्रदेशमै पहिलो पटक २०२० मापुर्व ब्यबसायिक संसदीय सहयोग फेलोशिप कार्यक्रम आयोजना गरी हाल २०२१, २२ मा गण्डकी प्रदेशमा दोस्रो कोहर्ट र कर्णाली प्रदेशमा पहिलो कोहर्टको आयोजना गरिरहेको हो । यस कार्यक्रम गण्डकी प्रदेशका युवालाई नीति निर्माताहरु सँग रहि कानुन निर्माण तथा सार्वजनिक नीतिमा ज्ञान हासिल गर्नका लागि आयोजना गरिएको नौलो किसिमको कार्यक्रम भएको पोखरा रिसर्च सेन्टरका कार्यकारी निर्देशक सुजन रेग्मीले बताएका थिए ।

अवरुद्ध विकासको कामले तीव्रता लिन्छ : वरिष्ठ नेता पौडेल

पोखरापत्र संवाददाता
दमौली, ९ साउन

नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलले अवरुद्ध विकासको कामले तीव्रता पाउने बताउनुभएको छ ।

तनहुँको व्यास नगरपालिका-७ कलेस्ती बजारमा आज स्थानीयवासीसँगको भेटघाट कार्यक्रममा उहाँले जिल्लाको विकास निर्माणका लागि चिन्ता नलिनु आग्रह गर्नुभयो ।

तनहुँको विकासको जिम्मा आफूले लिएको बताउँदै वरिष्ठ नेता पौडेलले भन्नुभयो, “गत प्रतिनिधिसभा निर्वाचनबाट तनहुँका सबै क्षेत्रमा कम्युनिष्टले जितेपछि विकासको कामले गति लिन सकेन, यो बीचमा दूला योजना सञ्चालन हुन सकेन, तर अब जिल्लाको विकासको जिम्मा म लिन्छु ।” वरिष्ठ नेता

पौडेलले जिल्लाले विकासमा काँचुली फेर्ने बताउनुभयो ।

विगतमा राष्ट्रिय राजनीति र राष्ट्रिय मुद्दामा व्यस्त रहनुपर्दा जिल्लामा कम मात्रै आउने गरे पनि आफू जिल्लाको विकासका लागि सधैं क्रियाशील रहेको उहाँको भनाइ थियो । नेता पौडेलले आजै व्यास नगरपालिका र भानु

बङ्गलादेशमा पर्यटन प्रवर्द्धन गर्दै नेपालका फोटो पत्रकार

रासस
काठमाडौं, ९ साउन

राष्ट्रिय फोटो पत्रकार समूह नेपालको रजत महोत्सवका अवसरमा मुलुकको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सोमबार बङ्गलादेशको ढाकामा फोटो प्रदर्शनी गरिएको छ ।

समूहका अध्यक्ष तथा राससका फोटो पत्रकार प्रदीपराज वन्त र कोषाध्यक्ष सागर श्रेष्ठले ढाकामा फोटो प्रदर्शनीमार्फत नेपाल घुम्न जाऊँ भनी सन्देश प्रवाह गर्नुभएको छ । उहाँहरूले नेपाल आकर्षिक पर्यटकीय क्षेत्र रहेकाले घुमेर मनोरञ्जन लिन आह्वानसमेत गर्नुभएको थियो ।

‘अमेजिङ नेपाल’ नाम दिएर आज आयोजना गरिएको फोटो प्रदर्शनीमा नेपालका पर्यटकीय क्षेत्रका दुई दर्जनभन्दा बढी तस्वीरहरू प्रदर्शन गरिएको थियो ।

मड्कीपक्स बढ्न थालेपछि निगरानी बढाउन डब्लुएचओको आह्वान

रासस
काठमाडौं, ९ साउन

विश्वस्वास्थ्य सङ्गठन (डब्लुएचओ)ले मड्कीपक्स सङ्क्रमणलाई जनस्वास्थ्य आपत् कालका रूपमा घोषणा गरेको छ ।

बहुराष्ट्रिय प्रकोपको समीक्षा गर्न यही साउन ७ गते बसेको अन्तर्राष्ट्रिय स्वास्थ्य नियमन आपत् कालीन समितिको बैठकमा सङ्

गठनका महानिर्देशक डा टेड्रोस अधानोम गेब्रेयससले मड्कीपक्स द्रुत गतिमा बढेकाले जनस्वास्थ्य आपत्कालको रूपमा घोषणा गर्नुभएको हो ।

सङ्क्रमण बढ्न थालेपछि डब्लुएचओले दक्षिण-पूर्वी एसिया क्षेत्रका देशहरूलाई मड्कीपक्सको निगरानी र जनस्वास्थ्यका उपायलाई सुदृढ बनाउन आह्वान

गरेको छ । “मड्कीपक्स द्रुत गतिमा फैलिरहेको छ र यो पहिले नदेखिएका धेरै देशमा समेत फैलिरहेको छ । जुन दूलो चिन्ताको विषय हो”, डब्लुएचओको जारी गरेको विज्ञप्तिमा दक्षिण-पूर्वी एसिया क्षेत्रका लागि निर्देशक डा पुनम खेत्रपाल सिंहले भन्नुभएको छ, “यद्यपि, पुरुषसँग यौनसम्पर्क बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

हार्दिक बधाई

प्रमोद नारायण श्रेष्ठ अध्यक्ष	इन्दिरा मसानी श्रेष्ठ प्रथम उपाध्यक्ष	ओमनाथ अधिकारी द्वितीय उपाध्यक्ष	विनोद प्रसाद श्रेष्ठ निर्देशक
तिथ श्रेष्ठ नि. अध्यक्ष	रवि मसानी सदस्य	देवेन्द्र पराजुली कोषाध्यक्ष	नवराजकुमार गोठानु सह-सचिव
विकास श्रेष्ठ सदस्य	प्रविप कुमार मुल्मी सदस्य	सुनिल श्रेष्ठ सदस्य	योजना मसानी सदस्य

पोखराको अग्रणी समाजिक संस्था सिद्धार्थ क्लबको आ.व.२०७९/०८० का लागि निर्वाचित अध्यक्ष श्री प्रमोदनारायण श्रेष्ठ लगायत सम्पूर्ण पदाधिकारीहरूलाई हार्दिक बधाई सहित सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नव सिद्धार्थ महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Nava Siddhartha Women Saving & Credit Co-operative Ltd.
पोखरा-८ बगालेटोल फोन नं. ०६१-५७३८३५

सराङकोटमा लालीगुरास अभियान

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ९ साउन

राष्ट्रिय फुलको रूपमा परिचित लालीगुरासको विकास तथा संरक्षणका लागि सराङकोटमा लालीगुरास वृक्षारोपण गरिएको छ।

प्रमुख पर्यटकीय, धार्मिक स्थल सराङकोट टप, शिव मन्दिर, भ्यूटावर वरिपरि पोखरा महानगरपालिका प्रमुख धनराज आचार्यले वृक्षारोपणको शुभारम्भ गर्नु भएको थियो।

पोखरालाई पर्यटनको मुख्य आधारका लागि पोखराको खाली स्थलहरूमा सौन्दर्यकरण सगै पोखरा बजार वरपर लालुपाते र अमला डाडाँमा लालीगुरास लगाउन महानगरले सहयोग गर्ने आचार्यले बताए।

पहिलो चरणमा ११ प्रजातीका लालीगुरास विरूवा

लाई अभिव्यापक बनाईनेपालमा पाइने ३२ प्रजातीका लालीगुरास खाली ठाउँ मा लगाइने योजना रहेको अभियानता ढाकाराम लामिछिनेले बताए।

कार्यक्रममा जिल्लावन कार्यलयका प्रमुख केदार बरालले सामुदायिक बन तथा खाली रहेको डाडाँहरूमा लालीगुरास

रोप्न तथा संरक्षण गर्न सके सौन्दर्यकरण सगै राष्ट्रिय फुलको महत्व बढ्ने बताए। सराङकोट बहुउद्देशीय सहकारीसस्थाको सामाजिक उत्तरदायित्व वातावरण मैत्री कार्यक्रम अर्न्तगत सराङकोट धार्मिक पर्यटन क्षेत्र विकास समितिको सकुप्त आयोजनामा गरीएको

कार्यक्रममा वृक्षारोपण गरीएको विरूवाको संरक्षण जिम्मेवारी सहकारीलेलिने संस्थाका अध्यक्ष कृष्णबहादुर थापाले बताए।

सराङकोट धार्मिक पर्यटन क्षेत्र विकास समितिका अध्यक्ष प्रेम बहादुर जि सी को सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा पोखरा महानगरपालिका १८ का वार्ड अध्यक्ष शिव प्रशान्त तिमिल्सिना, संस्थाका सल्लाहकार कमलनयन गौतम, सोभियत बहादुर अधिकारी, इन्द्र कमल मानन्धर, संस्थाका सचिव कुलप्रसाद सुवेदी लगायतले आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए। पहिलो चरणमा ८० विरूवा रोपिएको कार्यक्रम मा संस्थाले क्रमश अन्य स्थानहरूमा समेत लालीगुरास वृक्षारोपण, संरक्षण गरिने संस्थाका सह सचिव माया कुमारी शर्माले बताइन्।

संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री जीवनराम श्रेष्ठ सोमबार पोखरा महानगरपालिका-१७, रातोपैहोमा अवस्थित अन्तर्राष्ट्रिय पर्वतीय संग्रहालयको अवलोकन गर्नुहुँदै। तस्बिर:राधिका केँडेल/रासस

गोप्लेघाट खेल मैदानमा राष्ट्रिय स्तरकै फुटवल खेलकै सुरुवात गर्न चहान्छन स्थानीय

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, ९ साउन

सायद पोखरा रंगशाला पछिको प्यारापिट सहितको खुल्ला सडक संजालको पहुच भएको फुटवल मैदान मध्य एकमा पर्छ पोखरा महानगरपालिका वडा नम्बर १९ मा रहेको गोप्लेघाट खेल मैदान।

लामो समय देखि फुटवल मैदान बनाउन लागि परेका स्थानियले उक्त खेल मैदानमा अब राष्ट्रिय स्तरकै फुटवल प्रतियोगिता सुरुवात गरी मैदान संचालनमा ल्याउन चाहेका छन्। खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमिति संयोजक एवं राखेपका सदस्य राजेशकुमार गुरुङले नेतृत्वको टोली खेल मैदान अवलोकन गर्न सोमबार उक्त मैदानमा पुगेका वेला गोप्लेघाटमा फुटवल खेल आयोजना गर्न स्थानियको माग थियो। नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता अर्न्तगत फुटवल खेल गोप्लेघाटमै संचालन गर्न गोप्लेघाट खेल मैदान निर्माण समितिका अध्यक्ष सुरेन्द्रमानसिंह भण्डारीले माग गरे। आफुहरूले लामो समय देखि मेहेनत गरी फुटवल खेल संचालन हुने गरी भौतिक पूर्वाधार सहितको फुटवल मैदान तयार पारेकोले नवौँ राष्ट्रिय खेलकुद अर्न्तगत फुटवल खेल गोप्लेघाटमै संचालनको लागि पहल गर्न संयोजक गुरुङ सहितको टोली समक्ष आग्रह गरे।

उनले भने "हामीले यहाँ निजी तथा सरकारीतवरबाट ठुलो लगानीमा निर्माण गरेको यस खेल मैदानमा राष्ट्रिय स्तरको

खेल हुन सकेमा हामीलाई पनि प्रोत्साहन हुने छ, बाँकी अधुरा भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा हामीले खेल संचालनसम्म तयार पार्न सकौं।" समितिका सचिव बुद्धि बहादुर क्षेत्री खत्रीले सरकारी निकायबाट करिब साँढे ३ करोड सहित हालसम्म उक्त प्यारापिट फुटवल मैदान सहितको गोप्लेघाट खेल मैदान निर्माण गर्न करिब ६ करोड लगानी भएको दाबी गरे।

हालसम्म कुनै पनि राष्ट्रिय प्रतियोगिता गोप्लेघाटमा नभएकोले यसपाली पोखरा रंगशाला पछिको भौतिक पूर्वाधार र प्यारापिटको हिसावले आफुहरूले निर्माण गरेको फुटवल खेल मैदान उपयुक्त हुने खत्रिको बुझाई छ। ६६ मिटर चौडाई र १ सय ६ मिटर लम्बाईको उक्त फुटवल खेलमा राष्ट्रिय स्तरको प्रतियोगिता गर्न सकिने उनले जनाए। उक्त प्रतियोगिता गोप्लेघाटमा हुन भए खेलाडी चेन्जिङ रुम, सौचालयहरू निर्माणको चरणमा रहेकोले त्यसको फिनिसिङको लागि करिब ५० लाख रुपैया आवश्यक पर्ने एफ्फा कास्कीका समेत सचिव खत्रिले बताए।

पोखरा १९ को वडा अध्यक्ष पुष्पेन्द्र पाण्डेले स्थानियको माग अनुसार र महानगरले उक्त स्थानमा फुटवल खेल संचालनको लागि आवश्यक सहयोग गर्न पहल गर्ने बताए। खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमिति संयोजक गुरुङले गोप्लेघाट खेल मैदानमा पहिलो चरणमा फुटवल र फुटवलको विकल्पमा हकिखेल खेल समेत हुन सक्ने बताए। अन्य क्षेत्रको भन्दा केही व्यबस्थित र खुल्ला र सडक पहुच भएकोले कुनै न कुनै खेल उक्त स्थानमा हुने उनको भनाई छ। नव आर्देश सामुदायिक विकास समाजका अध्यक्ष शेरचनले आफुहरूले उक्त खेल मैदानमा पहिलो पटक नै राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता गर्न चाहेको बताइन्। संयोजक गुरुङको नेतृत्वमा खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमितिका सचिव एवं पश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय खेलकुद विकास समितिका निर्देशक कृष्ण प्रसाद तिमिल्सिना, नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च गण्डकीका अध्यक्ष दीननाथ बराल, खेलकुदकर्मी, संचारकर्मी लगायतको सहभागिता रहेको थियो।

शीत भण्डारमा आलु बिग्रियो, किसानले पाएनन् क्षतिपूर्ति

पोखरापत्र संवाददाता

बालिङ, ९ साउन

भण्डारण गरेको बीउ आलु बिग्रिएपनि यहाँका किसानले क्षतिपूर्ति पाउन सकेका छैनन्। स्याङ्जाको भीरकोट नगरपालिका- ५ पकानका किसानले राखेको आलु बिग्रियो लामो समय हुँदा पनि क्षतिपूर्ति नपाएको उनीहरूको गुनासो छ।

पकानका किसानले सामूहिक वा व्यक्तिगतरूपमा उत्पादन गरेको बीउ आलुको सुरक्षित भण्डारणका लागि बालिङ- ११ अमलेस्थित दुङ्गाना कृषि फर्मद्वारा सञ्चालित शीत भण्डारमा राखेको पकानका आलु किसान शेषकान्त तिवारीले बताउनुभयो। शीत भण्डारमा राखिएको बीउ आलु लगाउन योग्य नहुने गरी शीत भण्डारमा बिग्रिँदा यहाँका धेरै

किसान मर्कामा परेको उहाँले बताउनुभयो। "महँगो पर्ने बीउ आलुको सुरक्षित भण्डारणका लागि शीत भण्डारमा राख्यौं" उहाँले भन्नुभयो, "शीत भण्डारको प्राविधिक समस्या हो या के हो भण्डारण गरिएको बीउ लगाउन नहुने प्राविधिकले राय दिएपछि त्यहाँ छोडेका हौं।" बीउ आलु बिग्रिएको पनि करिब डेढवर्ष भइसक्दासमेत शीत भण्डारले उचित क्षतिपूर्ति नदिएकोमा आफूजस्तै यहाँका सबै किसान मर्कामा परेको उहाँले दुःखेसो गर्नुभयो। यहाँका किसानले उत्पादन गरेको बीउ आलुको भण्डारणका लागि भीरकोट नगरपालिका कार्यालय र शीत भण्डारबीच सम्झौता भई पेशकीस्वरूप रु एक लाख ५८ हजार शीत भण्डारलाई दिइएको निवर्तमान नगर प्रमुख छायाराम

खनालले बताउनुभयो। "भण्डारण गरिएको बीउ आलु प्राविधिकको राय बमोजिम लगाउन योग्य नभएपछि नगरपालिका कार्यालय, शीत भण्डार सञ्चालक र सम्बन्धित किसान बसेर क्षतिपूर्तिको विषयमा सहमत गरेका थियौं" निवर्तमान प्रमुख खनालले भन्नुभयो, "प्रतिकेजी रु ४० का दरले किसानलाई क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने सहमत भयो तर अहिलेसम्म पनि शीत भण्डारले क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराएको छैन।" सहमाति अनुसार किसानले क्षतिपूर्ति नपाएको गुनासो बढ्दै गएपछि भीरकोट नगरपालिका कार्यालयले शीत भण्डारका नाममा क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउनका लागि पत्राचार गरेको नगरपालिका कार्यालयले जनाएको छ। शीत भण्डारको क्षमता १० टन रहेको

र बढीमा १२ टनसम्म भण्डारण गर्न सकिने भनिएकोमा किसानको धेरै आलुको बीउ आएकोले समस्या भएको शीत भण्डार सञ्चालक श्यामप्रसाद दुङ्गानाले बताउनुभयो। "शीत भण्डारको क्षमताभन्दा धेरै आलुको बीउ हुँदा पनि समस्या आयो" सञ्चालक दुङ्गानाले भन्नुभयो, "तीन पक्षबीच भएको वार्तामा किसानलाई क्षतिपूर्ति दिने सहमाति भएको हो, केही ढिलो भएको छ क्षतिपूर्ति नदिने पक्षमा छैँनौँ, दिन्छौँ।" शीत भण्डारमा आलुका लागि जुन तापक्रम आवश्यक पर्ने हो सोभन्दा बढी तापक्रम भएकाले आलु उग्रिएको उहाँले बताउनुभयो। नबिग्रिएको आलु लैजान र बिग्रिएको आलुको क्षतिपूर्ति दिन खोज्दा किसानले नमानेपछि ढिला भएको सञ्चालक दुङ्गाना बताउनुहुन्छ।

मड्कीपक्स...

गर्ने पुरुषको सम्बन्धमा भने जोखिममा रहेका जनसङ्ख्यामा केन्द्रित प्रयासमा रोगको थप फैलावटलाई कम गर्न सम्भव छ।"

डब्लुएचओका अनुसार विश्वमा ७५ देशहरूमा १६ हजारमा मड्कीपक्सका सङ्क्रमण पुष्टि भएका छन्। दक्षिण-पूर्वी एसिया क्षेत्रमा, भारतमा तीन र थाइल्याण्डमा एक गरी जम्मा चार मड्कीपक्सका सङ्क्रमण पुष्टि भएका डब्लुएचओले जनाएको छ। भारतमा मध्यपूर्वी देशबाट

घर फर्केकामा र थाइल्याण्डमा भने त्यहाँ बसोबास गर्दै आएका एक विदेशी नागरिकमा मड्कीपक्स सङ्क्रमण पुष्टि डब्लुएचओले जारी गरेको विज्ञप्तिमा जनाइएको छ। "विश्वव्यापीरूपमै र यस क्षेत्रमा मड्कीपक्सको जोखिम मध्यम भए पनि अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा यसको थप फैलावटको सम्भावना भने छ। साथै, भाइरसबारे अभैँ धेरै अनभिज्ञ छन्। मड्कीपक्स सङ्क्रमण थप फैलनबाट रोक्नका लागि हामी सजग रहनुपर्छ र द्रुत प्रतिकार्यका लागि तयार हुनुपर्छ", डा खेत्रपाल सिंहले भन्नुभयो। प्रकोप सुरु भएदेखि नै

डब्लुएचओले जोखिम मूल्याङ्कन र जनस्वास्थ्यका उपायको सुरुआत गर्नका साथै यस क्षेत्रमा परीक्षण क्षमताको विकास गर्न पनि सहजीकरण गर्दै आएको जनाएको छ। मड्कीपक्सको प्रतिकार्यका लागि प्रभावित समुदायलाई सहभागी बनाउनु र सुरक्षित गर्नु, निगरानी र जनस्वास्थ्यका उपायलाई तीव्र बनाउनु, स्वास्थ्यसंस्थामा उपचार व्यवस्थापन र सङ्क्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणलाई बलियो बनाउनु र खोपको प्रयोग, उपचार तथा अन्य उपायको अनुसन्धानलाई बढाउनु मुख्य उपाय हुन्। मड्कीपक्स भाइरस

सङ्क्रमित जनावरसँगको अप्रत्यक्ष वा प्रत्यक्ष सम्पर्कबाट मानिसमा सर्न गर्दछ। सङ्क्रमित व्यक्तिको छाला वा बिमिरा र श्वासप्रश्वासका थोपाको प्रत्यक्ष सम्पर्कमा आएमा मानिसदेखि छ। हाल मड्कीपक्स सङ्क्रमणमध्ये मुख्यरूपमा यौन सम्पर्कसहित नजिकको शारीरिक सम्पर्कमा रूढि सङ्क्रमण भएको देखिएको डब्लुएचओले जनाएको छ। सङ्क्रमित छालाका कण भएका ओछ्यान, विद्युतीय उपकरण, कपडाजस्ता सङ्क्रमित सामग्रीबाट पनि रोग सर्न सक्छ।

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हरिस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू :

- » शरिरको एक हर नचले।
- » मुख बाङ्गो भएको।
- » खाना खान, बोल्न, पिसाव गर्न गाह्रो भएको।
- » हिँड्न नसक्ने, खुट्टा हात लुलो भएको।

सम्पर्क:
स्पाक वि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्यूरोड, सभागृहकोक
फोन नं. ०६९-५७९४०८, ५८५६०२६७५०, ५८६६४९५३८०

कै तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

♂ **पुरुषमा देखिने:**
क्षिप्रतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नचोप, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।

♀ **महिलाहरूमा देखिने:**
स्नान सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुख्ने, ढाड दुख्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।

♂ **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक कोठी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।

♀ **मलद्धार सम्बन्धी रोग :** छारसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्धारमा मासु पलाएको, दिसा बस्त्र गाढो हुने, मलद्धार दुख्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

महिला वा पुरुषमा हुने (व्याक्तीगत) निःशुक्रानताको सफल उपचार

जाँच्ने समय: प्रत्येक दिन बिहान १०:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आर्युर्वेद विलनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६९-५८९९४४, ९८४४३९९०६, ९८५१०८८९९८

नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क गर्नुहोला।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमानें

कै तपाईं कपाल भरेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको बीच बीचमा टाटुपरेर भरिएको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भरेको कारणले भ्रूसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाडै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक राँ पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद विलनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६९-८३२२४२, ८८४६०६८८०६

सुक्ति-सुधा

कमाउन जति गाह्रो छ, गुमाउन ज्यादै सजिलो हुन्छ ।
- स्वटेमार्जन

सम्पादकीय

विपक्षी आवाजलाई रोक्ने काम

बिरोध गर्न संसदको रोष्टम घेराउ र संसदमा होहल्ला गर्नुपर्दैन । प्रतिनिधिसभामा नेकपा एमालेका सांसद डाक्टर भीमबहादुर रावतले रोष्टम नछोडी एसपीपी सहभागी नहुने निर्णय कार्यान्वयनका लागि दबावमूलक विरोध जनाए । विदेशमा संसदमा नाङ्गै हुने, अण्डाले हानेर विरोध जनाउने गरेका समाचार सार्वजनिक भएका छन् । भारतको संसदको तल्लो सदन लोकसभामा प्लेकार्ड प्रदर्शन गर्ने चारजना कांग्रेस सांसद निलम्बित भएका छन् । भारतलगायत संसदीय अभ्यास गरेका मुलुकमा मर्यादाको नाममा विरोध गर्न पनि पररागत शैली अपनाउने गरिएको छ ।

महंगीको विरोध गर्दै लोकसभामा प्लेकार्ड प्रदर्शन गरेका उनीहरूलाई अमर्यादित व्यवहार देखाएको भन्दै मनसुन सत्रको लागि निलम्बित गरिएको छ । कांग्रेस सांसद मनिककम टैगोर, टीएन प्रथापन, जोधिमनी र राम्या हरिदासले महंगीको मुद्दामा सदनमा विरोध प्रदर्शन गरेका थिए । लोकसभामा सभामुखले उनीहरूलाई चेतावनी दिँदै सदन बाहिर प्रदर्शन गर्न भनेका थिए । 'यदि तपाईंहरूलाई प्लेकार्ड प्रदर्शन गर्नुछ भने सदन बाहिर गर्नुहोस्, म छलफलका लागि तयार छु । तर मेरो विनम्र स्वभावलाई मेरो कमजोरी नसम्भन्नु ।' सभामुखको चेतावनीपछि पनि सदनको कारबाही सुरु भएपछि पनि उनीहरू फेरि प्लेकार्डसँगै आएका थिए । महंगीको बारेमा बहस मात्र होइन विरोधमा आवाज उठाउन रोक्नु जनताको समस्यालाई सुन्न नचाहनु हो । सरकारले विरोधी आवाजलाई बहुमतको नाममा रोक्न सक्छ तर जन आवाज रोक्न सकिदैन । भारतीय जनता पार्टीको बहुमत भएको संसदमा

संसदीय कार्यमन्त्री प्रह्लाद जोशीले यी सांसदहरूलाई बाँकी सत्रका लागि निलम्बित गर्ने प्रस्ताव राखेका थिए । जसलाई ध्वनिमतले पारित गऱ्यो । बहुमतको नामा जनआवाजलाई रोक्नु हो । कांग्रेसले आफ्ना सांसद निलम्बित गरेकोमा विरोध गरेको छ । कांग्रेस नेता तथा राज्यसभा सांसद अधीर चौधरीले भनेका छन्, 'महंगीको मुद्दामा विपक्षीहरू एकजुट छन् । तर, सरकार यसबारे छलफल गर्न पन्छिएको छ । सरकारले यस विषयमा छलफल गर्नुको सझा प्रतिपक्षको आवाजलाई धम्की दिन हाम्रा (चार) सांसदलाई निलम्बित गर्ने क्रम कदम चालेको छ ।' अहिको खुला समाजमा विपक्षी आवाज नसुन्ने काम लोकतान्त्रिक होइन ।

सत्ताले सधैं राम्रो गर्दैन । सदनमा विपक्षी सरकारको समर्थन गर्न बसेका होइन । उनीहरू सरकारलाई खबरदारी गर्न विपक्षमा बसेका हुनासंख्यालाई आधार मानेर कारवाही गर्दा महंगीलाई साथ दिएको ठहर्छ । विरोध जनाएर सरकारको आँखा खोलेको भनेर धन्यवाद दिनुपर्ने हो । सत्तामा रहनेहरूमा सधैं घमण्ड र बहुमतको दम्भ हुन्छ । बहुमतको नाममा पेल्लखोज्नु जनताको समस्याबाट भाग्नु हो । भारतको नक्कल गर्ने हाम्रो गठबन्धन सरकारले विपक्षी आवाजलाई पेल्ले राष्ट्रियता र जनजीविकाका समस्यालाई नजरअन्दाज गरेको छ ।

तपाईंको आज

मेष	: शत्रुको भय	तुला	: सम्मान मिलेछ
वृष	: भ्रमेला बड्ने	वृश्चिक	: अप्रत्यसित लाभ
मिथुन	: कार्यमा सफलता	धनु	: आर्थिक समस्या
कर्कट	: मन चञ्चल	मकर	: मानसिक तनाव
सिंह	: सहयोग मिलेछ	कुम्भ	: शारीरिक भ्रमेला
कन्या	: सत्कार मिलेछ	मीन	: ब्यापारमा लाभ

हरिसिद्धि भविश्यवाणी केन्द्र
पोखरा-१६, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५६
चिना, टिप, हस्तरखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्भवहोस् ।

पूर्वाधार निर्माण गर्दै बगरफाँटवासी

पोखरापत्र संवाददाता
म्याग्दी, ९ साउन

म्याग्दीको बेनी नगरपालिका-२ बगरफाँटका बासिन्दा गाउँलाई धार्मिक पर्यटनको आकर्षक गन्तव्य बनाउन जुटेका छन् । म्याग्दी नदीको किनारमा विशाल खेतको फाँटमा दुर्गा भगवतीको मन्दिर निर्माण गरेका उनीहरूले अहिले मन्दिर वरपरको क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटकमैत्री पूर्वाधार निर्माणमा व्यस्त छन् । वरिपरि धान खेतको फाँट, बीचमा अग्लो भूभाग, त्यही अग्लो स्थानमा पाञ्चायन देवतासहितको आकर्षक दुर्गा मन्दिर निर्माण गरिएको छ ।

मन्दिरको निर्माणसँगै, रङ्गोगन, मन्दिरसम्म पुग्ने पक्की पदमार्ग, रेलिङ, मन्दिर परिसरमा स्लेट ढुङ्गा बिछ्याउने र मन्दिर परिसरदेखि उल्लो फाँटसम्म जाने पक्की पदमार्ग निर्माणलगायतका भौतिक संरचना बनेपछि मन्दिरको सुन्दरता थपिएको मन्दिर निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष नारायण कार्कीले बताउनुभयो । उहाँले आर्थिक वर्ष २०७८/०८९ मा गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य विनोद केसीको पहलमा सांसद विकास कोषबाट प्राप्त रु चार लाख, प्रदेश सरकारकै पर्यटन, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयबाट प्राप्त रु दुई लाख र बेनी नगरपालिकाको रु एक लाख ५० हजार गरी कूल रु सात लाख ५० हजारको लागतमा सो संरचना निर्माण गरिएको मन्दिर निर्माण जानकारी दिनुभयो ।

यसका लागि स्थानीयले रु एक लाखभन्दा बढीको श्रमदानसमेत गरेका छन् । विसं २०३८ मा बगरफाँटवासीले स्थापना गरेको सो मन्दिरमा

कोरोना सङ्क्रमणबाट एक जनाको निधन, ५६८ संक्रमित

रासस
काठमाडौं, ९ साउन

कोरोना भाइरसको सङ्क्रमणले सोमबार एक जनाको निधन भएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जारी गरेको नियमित बुलेटिनमा आज एक जनाको निधन भएको जनाइएको छ । यस्तै सोमबार चार हजार ८०० परीक्षणमध्ये आज ५६८ जनामा सङ्क्रमण देखिएको छ । सक्रिय सङ्क्रमितको सङ्ख्या तीन हजार ५३४ रहेको छ । त्यसै गरी विगत २४ घण्टामा ९५ जना कोरोनाबाट निको भएर घर फर्किएका छन् । काठमाडौं जिल्लामा ५०० भन्दा बढी सङ्क्रमित रहेको पाइएको मन्त्रालयले जनाएको छ । शून्य सङ्क्रमित भएका जिल्लामा मनाङ्ग, जाजरकोट, कालिकोट, मुगु, हुम्लारबाजुरा छन् । अहिलेसम्म होम आइसोलेसनमा तीन हजार ४०७, संस्थागत आइसोलेसनमा १२७, सघन उपचार कक्ष (आइसीयू)मा २७ र भेन्टिलेटरमा दुईजनाको उपचार भइरहेको छ । यसैगरी विगत २४ घण्टामा ६३ हजार ३७२ जनाले कोरोना भाइरसविरुद्धको खोप लगाएका छन् ।

विगत तीन वर्षदेखि पुनःनिर्माण भइरहेको छ । अधिल्लो दुई आर्थिक वर्षहरूमा डिभिजन वन कार्यालय, बेनी नगरपालिकालगायत सङ्घ संस्थाबाट प्राप्त बजेट र स्थानीय बगरफाँटवासीले देश तथा विदेशमा सङ्कलन गरेको करिब रु १५ लाख बराबरको आर्थिक सहयोगमा मन्दिर पुनःनिर्माण गरिएको थियो । बगरफाँटलाई धार्मिक पर्यटकीयस्थलको रूपमा विकास गर्नका लागि दुर्गा भगवतीको मन्दिरलाई व्यवस्थित गरिएको जनाइएको छ । करिब तीन रोपनी सार्वजनिक जग्गामा निर्माण भएको मन्दिरले बगरफाँटलाई नै सुन्दर बनाएको छ । यस मन्दिरमा असोज र चैतको अष्टमीमा बलिसहितको पूजा हुने गर्दछ भने साधारण पूजाआजाका लागि सधैं नै खुला रहने गर्दछ । करिब ४० वर्ष अगाडि सामान्य ढुङ्गाबाट बनाइएको मन्दिरमा अहिले मन्दिर पुनःनिर्माण र अन्य भौतिक संरचना निर्माण भएपछि दर्शन तथा पूजाआजाका लागि सहजतासँगै गाउँकै सुन्दरता बढेको स्थानीय समाजसेवी क्या मीनबहादुर कार्कीले बताउनुभयो । मन्दिरको चारैतिर बत्ति राखेर भलमल बनाइएको छ । बेनी-बरङ्जा सडकको छेउबाट मन्दिर पुग्ने पक्की पदमार्ग र मन्दिरको फेददेखि नै राखिएका विभिन्न देवीदेवताको मूर्ति तथा साना मन्दिर थप आकर्षणको रूपमा रहेका छन् । मन्दिर परिसरमा अन्य संरचनासहित व्यवस्थापनको कार्य अझै बाँकी रहेकाले चालु आर्थिक वर्षमा पनि नगरपालिकामा रकमको माग गरिएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष कार्कीको भनाइ छ ।

बागलुङमा विपद् व्यवस्थापन : यस्तो छ पूर्वतयारी

रासस
बलिङ, ९ साउन

वैशाख यता मात्रै बागलुङमा चट्याङबाट पाँच जनाले ज्यान गुमाइसकेका छन् । जिल्लामा चट्याङबाट बर्सेन जनधनको क्षति भइरहेको छ । चट्याङबाट बच्न नागरिक सेचत हुन आवश्यक छ । जिल्लामा मनसुन जन्य प्राकृतिक प्रकोप बढ्दो अवस्थामा रहँदा विपद् व्यवस्थापन कार्यको तयारी थालिएको छ । भनिन्छ- 'विपत्ति बाजा बजाएर आउँदैन' त्यसैले हेरक वर्षायामसँगै अपुरणीय जनधनको क्षति हुन्छ । यस्तो क्षतिमा स्थानीय सरकार, सरोकारवाला र स्वयं आमागारिकले पूर्ववत् सचेतता, योजना र तयारीमा यथेष्ट ध्यान दिनसके विपत्ति रोक्न सकिने ठाउँमा नियन्त्रणसमेत गर्न सकिन्छ भने विपत्ति रोक्न नसकिने अवस्थामा क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । त्यसैले मनसुनको समयमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी गर्ने गरेको पाइन्छ । जिल्लाभरमा जोखिमयुक्त क्षेत्रको पहिचान, त्यसको संवेदनशीलताको आधारमा वर्गीकरण, जोखिम प्रभावित क्षेत्रका नागरिकलाई स्थान्तरण या सचेतता, सहयोग, विपद् या भवितव्यमा उद्धारका लागि जनशक्ति, यन्त्र उपकरण र श्रोत साधनको यथोचित व्यवस्थापनमा भएको खण्डमा विपद्जन्य घटनामा केही भए पनि कम हुनेछन् । जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट विपद् न्यूनीकरणका लागि सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायलाई तयारी अवस्थामा राखिएको जिल्ला प्रशासन कार्यालयका सूचना अधिकारी तथा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी गणेशप्रसाद

पौडेलले जानकारी दिनुभयो । "विपद् व्यवस्थापनको तयारी जुनसुकै समयमा गरिन्छ तर बर्सातको समयमा अलि बढी सचेत हुने आवश्यक छ, हामीले सबै पालिकामा रहेका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाएका छौं, विपद्का लागि नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी र नेपाल प्रहरीले आफ्नै तयारी गरिरहेका छन्", सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी पौडेलले भन्नुभयो, "विपद्जन्य घटनाबाट कम क्षति हुनलाई पूर्वतयारी अवाश्यक छ, स्थानीय तहमा भएका औजार, उपकरण, दमकल तथा एम्बुलेन्सलाई तयारी अवस्थामा राख्न भनिएको छ, जहाँ विपद्को घटना हुन्छ त्यही पालिकामा भएको संरचना परिचालन हुन्छ, आवश्यक परे जिल्लास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति परिचालन हुन्छ।" विपद्का घटना न्यूनीकरणका लागि सबै स्थानीय तहमा 'क्विक रेस्पन्स टिम'समेत बनाइएको छ । जिल्ला प्रशासनले 'लाइफलाइन' सडकका रूपमा रहेको मध्यपहाडी पुष्पलाल राजमार्ग र कालीगण्डकी करिडोरलाई नियमित सञ्चालन, विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने डोजर, स्काइभटर, एम्बुलेन्स, दमकललगायतका श्रोत साधन तत्कालै पठाउन मिल्ने गरी तयारी अवस्थामा राख्न सडक डिभिजन, अस्पताल तथा आयोगना कार्यालयलाई निर्देशन गरिएको छ भने पालिकालाई आफ्नो पालिकाभित्रको पहिरो पन्छाउन सहयोग पुग्ने आवश्यक उपकरण तयारी अवस्थामा राख्न भनिएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालयका अनुसार सुरक्षा निकायलाई तयारी अवस्था राखिएको, स्वास्थ्यकर्मीको समूह तयार गरिएको बताउँदै उद्धारमा समस्या नहुनेगरी आवश्यक पूर्वतयारी गरिएको

मकैको बीउमा बागलुङ आत्मनिर्भरतातिर

रासस
बागलुङ, ९ साउन

बाहिरबाट बीउ ल्याएर मकै खेती गर्नुपर्ने यहाँका किसानको बाध्यता कम हुँदै गएको छ । किसान आफैँ प्रमाणित र उन्नत बीउ उत्पादनतिर लागेका छन् । कृषि ज्ञान केन्द्रले मकैको बिजवृद्धि कार्यक्रममार्फत किसानलाई सघाएको छ । केन्द्रका अनुसार तमानखोला, निसीखोला, ताराखोला गाउँपालिका, जैमिनी नगरपालिकालगायत गरी सात ठाउँमा बिजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालित छ । कूल एक हजार रोपनीमा कृषि सहकारी र समूहमार्फत मकैको बीउ उत्पादन भइरहेको हो । केन्द्रका प्रमुख भानुभक्त भट्टाराले बिजवृद्धि कार्यक्रमबाट १५० मेट्रिक टन बीउ उत्पादन हुने बताउनुभयो । आफ्नै हिसाबले बीउ उत्पादन गरेर बेच्ने किसानको सङ्ख्या पनि उल्लेख्य रहेको उहाँको भनाइ छ । "यहाँ २० हजार हेक्टरमा मकै बाली लगाइन्छ, एक हेक्टरलाई २० किलो बीउ चाहिन्छ", प्रमुख भट्टाराले भन्नुभयो, "वर्षमा चार सय मेट्रिक टन बीउको खाँचो पर्छ, आउँदो एक/दुई वर्षभित्रमा बागलुङ मकैको बीउमा आत्मनिर्भर बन्छ ।" यहाँ मुख्य गरी उन्नत जातको मनकामना-१, २, ३,

४, ५ र अरुण-१, २ मकैको खेती हुन्छ । बरेङ गाउँपालिकाका किसानले भने देउती जातको मकै लगाउँछन् । मनकामना एक हजार ५०० मिटरको उचाइसम्म र गणेश त्यसभन्दा माथि उब्जाउ हुन्छ । केन्द्रले मकैको बीउ उत्पादन गर्ने किसानलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा मूल बीउ उपलब्ध गराउने गरेको छ । किसानले यात्रिक हलो, त्रिपाल, बोरालगायत कृषि औजार र उपकरण पनि अनुदानमा पाउँछन् । आफ्नै बाली बिजवृद्धि कार्यक्रम थप विस्तार गर्ने योजनामा केन्द्र छ । अहिले सबैभन्दा बढी निसीखोलाको देवीस्थान कृषि सहकारीमार्फत ३०० रोपनीमा मनकामना-३ मकैको बीउ उत्पादन भइरहेको छ । ताराखोलामा १०० रोपनीमा गणेश-१ जातको मकैको बीउ उत्पादनका लागि बिजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । तमानखोला गाउँपालिकामा मकै 'ब्लक' कार्यक्रमअन्तर्गत १०० रोपनीमा गणेश-१ जातको मकैको बीउ उत्पादन भइरहेको छ । जैमिनी-१० पाहीमा २५० रोपनीमा बिजवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ । काठेखोला गाउँपालिका-४ तड्यामको कल्पना मकै उत्पादन समूहले पनि सय रोपनीमा उन्नत जातको मनकामना-३ उत्पादन गरिरहेको समूहका अध्यक्ष रनबहादुर थापाले

बताउनुभयो । उक्त समूहले उत्पादन गरेको मकैको बीउ गत वर्ष केन्द्रमार्फत स्याङ्जाको अर्जुनचौपारी गाउँपालिकामा निर्यात गरिएको थियो । यो वर्ष पनि पोखरा, म्याग्दी, रुकुमलगायत ठाउँमा बीउ बेचिएको अध्यक्ष थापाको भनाइ छ । तड्यामका अगुवा किसान थापाले विगत १०/१२ वर्षदेखि मकैको बीउ उत्पादन गर्दै आउनुभएको छ । "पहिले लुम्ले, काभ्रेलगायत ठाउँबाट बीउ ल्याउनुपर्थ्यो, अहिले यहाँको बीउ बाहिर गइरहेको छ", उहाँले भन्नुभयो । केन्द्रले मकैको बीउलाई प्रतिकिलो रु १०० को दर तोकेको छ । बीउ परीक्षण प्रयोगशाला परीक्षण गरेर प्रमाणित भएपछि मात्र केन्द्रले बीउ विक्रीका लागि सिफारिस गर्ने गरेको प्रमुख भट्टाराले बताउनुभयो । "सिफारिसका लागि बीउ शुद्ध र निरोगी हुनुपर्छ, कुनै जातको बीउ उत्पादन गर्नुछ भने त्यसको ३०० मिटर वरपर अर्को कुनै पनि जातको मकै लगाउन मिल्दैन", उहाँले भन्नुभयो । प्रमुख भट्टाराले बीउ उत्पादनमा जोखिम पनि हुने भएकाले किसानलाई बीउको भण्डारण र सुरक्षाका लागि चाहिने पूर्वाधारमा राज्यले सहयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो । मकैको बीउ उत्पादन गरेर बेच्ने किसानलाई प्रोत्साहनका कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ । "बीउमा आत्मनिर्भर मात्र होइन निर्यात गर्ने स्थितिमा जिल्लालाई पुऱ्याउन सकिन्छ, तर त्यहीअनुसारको लगानी र पूर्वाधार पनि चाहिन्छ", प्रमुख भट्टाराले भन्नुभयो । उहाँले यसअघि लुम्ले, काभ्रे, सुर्खेत र बैतडीसम्म पुगी मकैको बीउ ल्याएर किसानलाई बाँड्ने गरेको सुनाउनुभयो । कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, कार्यान्वयन एकाइका निमित्त प्रमुख सुजित पौडेलले बडिगाड गाउँपालिका-१ दगातुम्डाँडामा बीउ भण्डारण गृह निर्माण गरिएको बताउनुभयो । त्यहाँका किसान मकैको बीउ उत्पादनतर्फ आकर्षित भएपछि एकाइले आफ्नै लगानीमा बीउ भण्डारण गृह निर्माण गरेको हो । बागलुङसहित पर्वत र गुल्मीका दुई स्थानीय तहमा कार्य क्षेत्र रहेको एकाइले पर्वतको फलेवास नगरपालिका, महाशिला र बिहादी गाउँपालिका समेटेर 'मकै जोन' कार्यक्रम पनि सञ्चालन गरिरहेको छ । सोहीकार्यक्रमअन्तर्गतफलेवासको भकलक कृषि सहकारीले यो वर्ष १६ मेट्रिक टन बीउ उत्पादन गरेको निमित्तप्रमुखपौडेललेबताउनुभयो । "सहकारीलेमनकामना-३रअरुण-२ को मूल, प्रमाणित र उन्नत बीउ उत्पादन गर्छ, अहिले त्यहाँको बीउ बाहिरि जिल्लामा पनि निर्यात भइरहेको छ", उहाँले भन्नुभयो ।

याकखर्कमा चोरीको आलो रगत पिउनेको भीड

– धवसागर शर्मा

म्याग्दी, ९ साउन (रासस)

हिमाली जिल्ला मुस्ताङको ठिनीस्थित याकखर्कमा जारी चोरी र याकको आलो रगत पिउने मेलामा सर्वसाधारणको भीड लागेको छ । साउन ४ देखि सुरु भएको उक्त मेलामा दैनिक १०० बढी मानिस चोरी र याकको आलो रगत पिउन आउने गरेको स्थानीय चोरी पालक किसानको भनाइ छ । मुस्ताङ, म्याग्दी, पोखराबाट समेत मानिस चोरीखर्कमा पुगेर रगत पिइरहेका स्थानीय इन्द्रासिंह शेरचनले जानकारी दिनुभयो । स्थानीयवासी शेरचनका अनुसार हिमाली लेकमा पाइने शक्तिवर्द्धक जडीबुटी यास्रागुम्बा, जटामसी, निरमसी, कुटुकी, वन लसुन, पाँचआँले, जिम्बुलगायत जडीबुटी खाने भएकाले याक र चोरीको आलो रगत स्वास्थ्यका लागि फाइदाजनक हुने विश्वासका साथ मानिस चोरी रगत पिउन आउने गर्दछन् ।

यसरी चोरी र याकको आलो रगत खानाले यौनशक्ति वृद्धिहुने, प्यास्टिक, गानोगोला, कमजोरीपना, सुगर र प्रेसरलगायत रोग निको हुने स्थानीयवासीको भनाइ छ । तर, यस विषयमा चिकित्सक भने मौन छन् । उनीहरूका अनुसार स्वास्थ्य परीक्षण नगरिकन कुनै पनि जीवको रगत र मासु सेवन गर्नु स्वास्थ्यका लागि हानिकारक हुन्छ । मुस्ताङको सदरमुकाम जोमसोमदेरिख ठिनीहुँदै करिब एक घण्टाको पैदलयात्रा पछि याक खर्कमा पुग्न सकिन्छ । प्राकृतिक सुन्दरताले युक्त नमखुलेकको याकखर्क अहिले रोमाञ्चक र पीडादायी दुवै किसिमका दृश्य एकै साथ देखिएका याकखर्कमा

पुनुभएका राजन सापकोटाले बताउनुभयो ।

सिर्मासिम पानी परेको बेलामा नमखुलेक र याकखर्कको सुन्दरताले लोभ्याउने भए पनि याकचोरीको घाँटी चक्कुले रेटेर निकालेको रगतको धारा गिलासमा भरेर पिएको दृश्य भने निकै पीडादायी लाग्ने उहाँको भनाइ छ । चोरी मेलामा किसानले पालेका २५० भन्दा बढी चोरी र याकलाई ल्याइएको छ । ती याक र चोरीलाई तालिमप्राप्त सिपालु मान्छे (स्थानीय भाषामा आम्जी) ले घाँटीमा नशा पत्ता लगाई चापो (एक किसिमको चक्कु)ले नशा काटेर रगत निकाल्ने गर्दछन् । रगत निकाली सकेपछि माटो वा गोबरले रगत निस्कने भाग टालेर चोरी छाडिन्छ । यहाँका खर्कमा प्रत्येक वर्ष साउन र वैशाख गरी दुई पटक आलो रगत निकालेर बिक्री गर्नका लागि नै चोरीको रगत पिउनले मेला आयोजना हुँदै आएको छ । घरपभोङ गाउँपालिकाको नमखलेकरथासाङगाउँपालिकाको मार्चे लेकमा पनि अहिले चोरीको रगत निकाल्ने मेला सञ्चालन भएको छ । नमखुलेखको याकखर्क निलगिरी हिमालको फेदमा रहेको छ । यो क्षेत्र प्राकृतिक सुन्दरताले समेत चित्ताकर्षक छ । हिमालको काखमा पुगेर विशुद्ध प्राङ्गारिक जडीबुटी खाएक याक र चोरीको रगत पिउँदै हिमाली सौन्दर्यमा रमाउन पाउँदा निकै आनन्द हुने याकखर्कमा पुगेर चोरीको रगत पिएर फर्किनुभएका म्याग्दीका युवा सन्तोष सुवेदीले बताउनुभयो ।

कमाउँदै चोरीपालक किसान मुस्ताङका चोरी र याकपालक किसान वर्षको दुई पटक हिमाली खर्कमा लाग्ने मेलामा चोरी र याकको आलो रगत बिक्री गरेर

आम्दानी लिन पाएका छन् । मानवीय संवेदना,मानव स्वास्थ्यका लागि उपयुक्त वा अनुपयुक्त के छ, भन्ने दृष्टिकोणबाट जसरी हेरिए पनि किसानका लागि भने यो मेला पैसा कमाउने माध्यम बनेको छ । यस भेगका चोरी खर्कमा भ्रण्डै ३०० को हाराहारी याक र चोरी पालिएका स्थानीय बासिन्दा तथा चोरीपालक किसान पुरन गौचनले बताउनुभयो । स्थानीय बासिन्दा एवं चोरीपालक किसान भूपेन्द्र शेरचनका अनुसार याक र चोरी पाल्ने किसानका लागि आलो रगत निकालेर बेच्ने कार्य वैकल्पिक आम्दानीको स्रोत पनि हो । एउटा वयस्क याक तथा चोरीबाट न्यूनतम १५ देखि अधिकतम ३५ गिलाससम्म रगत निकालेर प्रतिगिलास दुई सयमा बेच्ने गरिएको चोरीपालक किसान शेरचनको भनाइ छ ।

मुस्ताङमा नै याकचोरीको मूल्य बढिरहेको छ । चिसो भूगोल र जङ्गली प्राङ्गारिक जडीबुटी खाएर हुर्काइएका याक र चोरीको मासु स्वादिलो र पोषिलो हुने हुनाले मासुको समेत उच्च माग हुनेगरेको किसानले बताएका छन् । चोरीबाट उत्पादित दूधबाट दही, घ्यु, चिज र छुर्णीलगायत परिकार बनाएर बिक्री गर्ने गरिन्छ ।

पशुमाथिको निर्मम शोषण स्वाद, उपचार, मनोरञ्जन र व्यापारको दृष्टिकोणले जतिसुकै राम्रो मानिए पनि कुनै पनि जीवित पशुको घाँटी चक्कुले रेटेर रगतको धारा निकाली, गिलासमा भरेर पिउनु मानवीय दृष्टिकोणले कति पनि उचित नभएको र यस्तो कार्य अवोध पशुमाथि मानिसले गरेको निर्मम शोषण भएको पाका मानिसको भनाइ रहेको छ ।

विज्ञानले चिकित्सा क्षेत्रमा

नयाँनयाँ खोज र अनुसन्धान गरी असाध्य रोगको औषधि, खोप लगायतका उपचारसँग सम्बन्धित हरेक कुरा पत्ता लगाइसक्दा पनि मानिसले आफ्नो स्वास्थ्य र उपचारकै नाउमा अवोध जीवित पशुको रगतसमेत पिउनु मानवीय संवेदना र धार्मिक दृष्टिकोणले पनि कति उचित नभएको ७५ वर्षीय दिधिलाल रिजालले बताउनुभयो ।

डा खगेन्द्रराज सापकोटाका अनुसार चक्कुले चोरीको घाँटी रेटेर निकालिएको आलो रगत तत्कालै गिलासमा भरेर पिउनाले मानवका स्वास्थ्यका लागि सुरक्षित हुन मान्यता छ । आलो रगत पििएमा शारीरिक फुर्ति बढ्ने, गानोगोला, म्यास्ट्रक, कमलपित्त, मर्केको, सुनिएको र पेटसम्बन्धी रोग निको हुने अन्धविश्वास पनि कायमै छ । तर, मासु विज्ञानमा ताजा रगत खान योग्य वस्तु वा भागको रूपमा परिभाषित गरिएको छैन ।

बरू रगतमा विभिन्न विषाक्त पदार्थका अवशेष रहेका हुन्छन् भनिएको छ । सामान्य शारीरिक प्रक्रियाअनुसार सङ्क्रमण गराउने हानिकारक विषाक्त तत्व रगतको शुद्धीकरण प्रक्रियापछि बाहिर जान्छन् । यसकारण तातो ताजा रगत पिउनाले रगतमा हुने हानिकारक विषाक्त तत्वका कारण मानव स्वास्थ्यमा जोखिम खडा गर्न पनि सक्छन् । यसले पशुबाट मानवमा सङ्क्रात्मक रोग सरेने मात्र नभइ वातावरणबाट पशुमा पनि सङ्क्रात्मक रोग फैलिने सम्भावना पनि उतिकै हुन्छ । यो परम्पराले दुवै मानव स्वास्थ्य र पशु कल्याणको पक्षलाई समीक्षा गर्नुगर्ने र पशु प्रजातिलाई यो दर्दनाक अवस्था र एउटा जङ्गली भोजबाट मुक्ति दिलाउने आधार तयार पार्न बाटो दिन सक्नुपर्दछ ।

जीर्ण कारागारका कैदीबन्दीलाई गर्मी र उडुसको समस्या

रासस
लमजुङ, ९ साउन

यहाँ जीर्ण बन्दै गेरेको जिल्ला कारागारमा रहेका कैदीबन्दी गर्मी र उडुसको मारमा परेका छन् । बैसीसहर नगरपालिका-८ मा रहेको यस कारागारमा रहेका कैदीबन्दी यतिबेला गर्मी र उडुसको टोकाइले मारमा पर्ने गरेका हुन् ।

यहाँ वरिपरी अम्लो पर्खाल, पर्खालबाट सानो ढोकाभित्र छिरेपछि असरल्ल त्रिपालको बार अनि त्यहाँभित्र भूँडैमै छरपष्ट ओछ्यान । त्यहाँभित्र जीर्ण भवनको स-साना र अँध्यारा कोठामा पनि अटेसमटेस विस्तारा, लुगाफाटा र फिठ्टीगुण्टा । खचाखच मान्छे, नजिकै शौचालयबाट आइरहेको दुर्गन्ध । यो कष्टकर र अत्यास लाग्दो चित्र जिल्ला कारागारको हो । उनीहरूलाई कानुनअनुसारको सजाय भइरहेको भए पनि कानुनी मापदण्डको यहाँको कारागारको संरचना छैन । मापदण्डअनुसार एक कैदीबन्दी बराबर एक

मिटर लम्बाइ र चार मिटर चौडाइ क्षेत्रफलको व्यवस्था गर्नुपर्ने कानुनी प्रावधान रहेको छ । कानुनी प्रावधानअनुसार कारागार ३५ जनाका लागि मात्रै उपयुक्त छ । हाल यहाँ १०२ कैदीबन्दी रहेका छन् । पुरानो संरचना, क्षमताभन्दा बढी कैदीबन्दी हुँदा स्वभाविक रुपमै यी समस्या रहेको अड्कल गर्न सकिन्छ । संरचनाको अभाव तथा जीर्ण हुँदै गएको कारागारमा चिसो याम होस् वा गर्मी याम यहाँ उनीहरु बाहैमाहिना दिनरात समस्याले गर्दा चिन्तामै हुने गरेका छन् । पाँच वर्षदेखि जबरजस्ती करणी मुद्दामा कैद सजाय भोग्दै आएको चौकीदार नवीन गुरुङले भन्नुभयो, “यहाँ साधुरो ठाउँ छ, त्यहीमाथि क्षमताभन्दा भ्रण्डै चार गुणा कैदीबन्दी छन्, यसले गर्दा खान बस्न, सुत्न त समस्या भइहाल्छ, त्यति मात्र होइन यतिबेला गर्मीको समय भएकाले धेरै जना कोचिएर सुत्नुपर्दा बढी गर्मी हुने गरेको छ, उडुस परेकोले उडुस माडै सुत्नु परेको छ ।” तीन वटा शौचालय मात्र

रहेकाले शौचालय जान पनि कति बेला पालो आउला भनेर पालो कर्नुपरेको कैदीबन्दीको गुनासो छ । कैदीबन्दीका अनुसार वर्षा हुँदा पानी समेत रसाउने तथा भित्र छान्ने गरेको छ । कारागारमा गर्मीको समयमा पङ्खासमेत पर्याप्त नहुँदा समस्या भइरहेको बताइएको छ । यहाँका कैदीबन्दीले समस्याको समाधान गर्न सरकारसँग माग गर्दै आए पनि समस्या जहाँकोतहाँ जीवत छ ।

यो कारागार विसं २०२८ मा कुन्छाबाट बेसीशहरमा सदरमुकाम सरेसँगै निर्माण गरिएको थियो।कारागारको कार्यालयदेखि कैदीबन्दी बसोबास गर्ने संरचना गरी चार रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । सङ्ख्याका आधारमा कारागाराका लागि आठ रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रफल आवश्यक पर्ने देखिए पनि सम्बन्धित निकायबाट उक्त कारागारमा नयाँ भवन बनाउन उपयुक्त हुन्छ/हुँदैन भनेर केही वर्षअघि नै माटो परीक्षणको

लोकप्रसाद बन्जराले जानकारी दिनुभयो ।

“यो गाउँपालिका थापाको जन्मथलो भएकाले उहाँको सम्भन्ना र सम्मानमा आज जन्मजयन्तीको अवसर पारेर पालिकाभित्र सार्वजनिक बिदा दिइएको हो,” उहाँले भन्नुभयो । सार्वजनिक बिदाको दिन पालिकाअन्तर्गतका सबै सरकारी कार्यालय, सङ्घसंस्था बन्द हुने गाउँपालिकाले जनाएको छ । जन्मजयन्तीका अवसरमा आजै

गाउँपालिकाको वडा नं ८ स्थित थापाको जन्मथलो बोर्लाङको पिपलथोकस्थित हवेली दरबार परिसरमा निर्माण गरिएको थापाको पूर्णकदको शालिक अनावरण गर्ने कार्यक्रमसमेत रहेको छ ।

“असार २९ गते बसेको गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले पालिकाभित्र सार्वजनिक बिदा दिने निर्णय गरेको थियो,” अध्यक्ष बन्जराले भन्नुभयो ।

गर्भवतीलाई निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा

पोखरापत्र संवाददाता

गोरखा, ९ साउन

गोरखाको भीमसेन थापा गाउँपालिकाले वडावडामा पुगेर गर्भवतीका लागि निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा सुरुआत गरेको छ ।

गाउँपालिकाले पालिकाभित्र बसोबास गर्ने तथा सेवा लिने कालागि निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा थालनी गरेको गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख भेषराज खनालले जानकारी दिनुभयो । गर्भमा रहेको नवजात शिशुको अवस्था थाहा पाउन र समस्याको समयमा नै पहिचान गरी आमा तथा शिशुको स्वास्थ्य अवस्था जानकारी राख्ने उद्देश्यले पालिकाभित्रका सबै वडामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाबाट ‘ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रम’ सञ्चालन गरी सेवा सुरु गरेको उहाँले बताउनुभयो । “प्रोटेवल भिडियो एक्सरे मेसिनका साथ तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति परिचालन गरी प्रत्येक वडाका स्वास्थ्य संस्थामा तालिकाअनुसार स्वास्थ्यकर्मी परिचालनको व्यवस्था मिलाएका

छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “तिनै स्वास्थ्यकर्मीबाट वडामा गर्भवतीको गर्भ अवस्थाबारे भिडियो एक्सरे गरी गर्भमा रहेका शिशुको स्वास्थ्य अवस्थाबारेमा नियमित जानकारी लिन्छौं ।”

गाउँपालिकामा ‘फोकल पर्सन’ नभएकाले तत्कालका लागि भने नजिकै रहेको छिमेकी बारपाकसुलिकोटगाउँपालिकाबाट अल्ट्रासाउण्ड रहेको शाखा प्रमुख खनालले जानकारी दिनुभयो । “यसअघि गर्भवतीलाई भिडियो एक्सरेका लागि गोरखा अस्पताल वा सदरमुकाम नै धाउनुपर्ने बाध्यता थियो, उहाँले भन्नुभयो, अब त्यो बाध्यता हटेको छ ।” वडावडामा पुगेर निःशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा सुरु गरेसँगै अब कोही पनि गर्भवतीले आफ्नो गर्भमा रहेको शिशुको स्वास्थ्य अवस्थाको परीक्षणका लागि नछुट्ने उहाँले बताउनुभयो । “यसअघि पनि हामीले अस्पतालमा पुगेर नियमित गराउनका लागि जनचेतना प्रदान गर्ने काम त गरेका थियौं”, प्रमुख खनालले भन्नुभयो, “तर

शुक्लागण्डकी नगरपालिकामा जग्गा नापजाँच सुरु

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, ९ साउन

तनहुँको शुक्लागण्डकी नगरपालिकामा अव्यवस्थित बसोबासको व्यवस्थान तथा सुकुम्बासी जग्गाको तथ्याङ्क सङ्कलनको काम सुरुआत भएको छ ।

राष्ट्रिय भूमि आयोगले शुक्लागण्डकी नगरपालिका-७ बाट सोमबारदेखि जग्गाको नापजाँच सुरु गरेको हो । विसं २०७७मा प्रकाशित सूचनाअनुसार दर्ता हुन आएका भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको निवेदनबमोजिम जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गर्ने प्रक्रियाअन्तर्गत जग्गाको नापजाँच सुरु गरिएको शुक्लागण्डकी नगर प्रमुख कृष्णराज पण्डितले जानकारी दिनुभयो । जग्गा नापजाँच सुरु गर्नु अगाडि नगरपालिकाले स्थानीयवासीलाई निवेदन दर्ताको निस्सा वितरण गरेको थियो । शुक्लागण्डकीमा करिब पाँच हजार ५०० भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासी छन् । विगत लामो

समयदेखि आफूले भोगचलन गर्दै आएको भूमिको पुर्जा सिरानीमा राखेर निदाउने तनहुँको शुक्लागण्डकी नगरपालिकाको चाहना अभ्रै पूरा हुन सकेको छैन । पटक-पटक लालपुर्जा पाउने आशवासन पाएपनि त्यो सपना अधुरै छ । निर्वाचनका बेला भोट तान्न आशवासन पाए पनि स्थानीयवासीले लालपुर्जा पाउन सकेका छैनन् । शुक्लागण्डकी नगरपालिकाको वडा नम्बर २, ५, ६, ७ र ८ मा अव्यवस्थित, सुकुम्बासीको बसोबास अधिक एक सय ३७ गरी २६ हजार एक सय १७ जनाको निवेदन दर्ता भएको छ ।

जिल्लाका दश पालिकामा भूमिहीन दलित एक हजार एक सय आठ, भूमिहीन सुकुम्बासी एक हजार आठ सय ७२ र अव्यवस्थित बसोबासी २३ हजार एक सय ३७ गरी २६ हजार एक सय १७ जनाको निवेदन दर्ता भएको छ । यो कामका लागि सबै अधिकार स्थानीय तहमा रहेको बताइएको छ । तथ्याङ्क दर्ता, निस्सा वितरण, सार्वजनिक सूचना जारीपश्चात् उजुरी सङ्कलनलगायतका काम हुने आयोग अध्यक्ष अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । भूमिहीन सुकुम्बासी र भूमिहीन दलितका हकमा सात दिने र अव्यवस्थित बसोबासीका हकमा १५ दिने सार्वजनिक सूचना जारी हुनेछ ।

जडीबुटी सङ्कलनबाट ४० लाख राजस्व सङ्कलन

पोखरापत्र संवाददाता

मनाङ, ९ साउन

विकट हिमाली जिल्ला मनाङमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा जङ्गली जडीबुटी सङ्कलनबाट रु ४० हजार १६ हजार ६४ राजस्व सङ्कलन भएको छ । अन्यपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पाइने जिम्बु, वन लसुन, गुची च्याउ, निगालो, यास्रागुम्बा जस्ता जङ्गली जडीबुटी सङ्कलन र काठ बिक्रीबाट पनि उक्त राजस्व सङ्कलन भएको हो ।

सो आवमा जिम्बु सङ्कलनबाट रु ३९ हजार ९८, वन लसुनबाट रु ३४ हजार ५१२, गुची च्याउबाट रु १७ हजार २३३, निगालोबाट २२१, यास्रागुम्बाबाट रु ३६ लाख २९ हजार ५०१ र टिम्बरबाट रु दुई लाख ९५ हजार ४९९ राजस्व सङ्कलन भएको अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र (एक्याप) का प्रमुख लेखनाथ गौतमले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार जिम्बु २३०६.५ किलोग्राम, वन लसुन १०१७.६५ किलोग्राम, गुची च्याउ ३०.५ किलोग्राम, निगालो १३०० फिस, यास्रागुम्बा

कतिपयले जानुहुन्थ्यो, अब गाउँमा सुविधा भएपछि कोही छुट्दैनन् भन्ने विश्वास छ ।”

अहिले पालिकाभित्रैबाट प्रत्येक वडामा पुगेर सेवा उपलब्ध गराउँदा समयमै समस्याको पहिचान गरी उपचार गर्नसक्ने अवस्था सिर्जना भएको प्रमुख खनालको भनाइ छ । “सेवा सुरु गरेको छोटो अवधि दुई जना गर्भवतीलाई जोखिमबाट सुरक्षित गर्नसकेका छौं, उहाँले भन्नुभयो, “एक जना महिलाको तत्काल शल्यक्रिया गर्नुपर्ने र एक जना महिलाको शिशुको स्वास्थ्य अवस्था ठीक नभएको पाइएपछि आमालो सुरक्षाका लागि गर्भपतन गर्न सुझाव दिएकाले समयमा गर्भपतन गर्दा ज्यान खतराबाट जोगिएको छ ।” गर्भावस्थाभरिमा कम्तीमा चार पटक भिडियो एक्सरे परीक्षण गर्नुपर्ने भएकाले गाउँपालिकाले वडामा नियमित तालिका बनाएर सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको उहाँको भनाइ छ । सार्वजनिक बिदाको दिन पनि सेवा सञ्चालन हुने गाउँपालिकाले जनाएको छ ।